

Javaslat
Ózd Város Önkormányzata
eb-rendészeti stratégiájának elfogadására

Ózd, 2020. február 13.

Előterjesztő: Fidrus Péter
önkormányzati képviselő
Előkészítő: Ózdi Városüzemeltető Intézmény

Tisztelt Képviselő-testület!

Ózd városában a kóbor kutyák számának növekedése miatt kialakult helyzet és ennek későbbi következményei miatt szükségessé vált egy ebrendészeti stratégia, cselekvési terv kidolgozása, mely tartalmazza a problémák vélhető forrásait, azoknak megoldási alternatíváit, a stratégia rövid és hosszútávú céljait.

Fontos kihangsúlyozni, hogy jelenleg hasonló stratégiai tervről tudomásunk nincs a magyarországi településeken, mely összefoglalja a település egyes meghatározott szerveire vonatkozó feladatok végrehajtásának egymásra épülését.

Cél az első lépés megtétele a városban tapasztalható probléma megoldására, mely folyamatos felülvizsgálatot igényel, alkalmazkodik és reagál az új információk birtokában a kialakult helyzetre.

Rövidtávú célkitűzés a stratégia megismertetése és megvitatása a Tisztelt Képviselő-testülettel, azt követően pedig a kezdeti lépések meghatározása, a folyamat elindítása.

Hosszútávú célkitűzés elsősorban a kóbor ebek számának csökkenése, mely nem csak a napi tapasztalat útján igazolódik, hanem mérhető, a csökkenés tendenciája is kimutatható, és ennek mértéke összefüggésbe hozható a megtett lépések hasznosságával.

Az állattartó legfontosabb feladatait, kötelezettségeit egyrészt az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény rögzíti, amikor – többek között – előírja, hogy állatot tartani csak e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírtaknak megfelelő helyen és módon szabad. Továbbá az állatok tartása nem veszélyeztetheti az emberek és állatok egészségét, jólétét, nem károsíthatja a környezetet. Ugyanakkor az állatok tartása csak állat-egészségügyi, közegészségügyi, állatjóléti, környezetvédelmi, illetve természetvédelmi indokból korlátozható. Az is garanciális szabály, hogy mezőgazdasági haszonállat (pl. sertés, borjú, tyúk, házinyúl) tartása önkormányzati rendeletben egyáltalán nem korlátozható.

A másik nagyon fontos jogszabály, amely az állatok tartását szabályozza, az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (Ávt.). Az Ávt. az állattartásnak olyan részleteire is kitér, mint az állat megfelelő, biztonságos tartása, gondozása, a fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről való gondoskodás, vagy amelyek köztisztasági, közegészségügyi területet érintenek, amikor kimondja például, hogy a kedvtelésből tartott állat ürülékét az állattartó a közterületről köteles eltávolítani.

A kedvtelésből tartott állatok, mint például a kutya, macska vagy a nem gazdasági céllal tartott haszonállat tartásáról és annak körülményeiről az önkormányzat rendeletet alkothat. Önkormányzati rendeletben kell továbbá megállapítani az ebrendészeti hozzájárulás mértékét, kiszabásának feltételeit, a kedvezmények, mentességek körét, illetve megfizetésének szabályait. Ebrendészeti hozzájárulás megállapítása nem kötelező, az Ávt. 42/C. § (1) bekezdésének megfogalmazása szerint az önkormányzat az adott év első napjáig négy hónapos kort betöltött ebek után évente ebrendészeti hozzájárulást szedhet be. Mértéke évenként és

ebenként nem haladhatja meg a hatezer – veszélyes eb esetén a húszezer – forintot. Ózdon nincs ebrendészeti hozzájárulás.

Az állattartással kapcsolatos feladat- és hatáskörök legnagyobb részében a fővárosi és megyei kormányhivatal, illetőleg annak járási (fővárosi kerületi) hivatala jár el, feladata van továbbá az önkormányzatnak és a település jegyzőjének is.

Jogi háttér, a települési önkormányzatok állattartással kapcsolatos feladatai és azok jelenlegi helyzete:

A települési önkormányzatok állattartással kapcsolatos további feladatai a következők:

1. Az önkormányzat állatvédelmi őrszolgálatot működtethet (Ávt. 48/A. §). Ez tehát nem kötelező feladat.

Ilyen tevékenység jelenleg nem működik Ózd városában, kialakítása megfontolandó, annak működtetése nyilván abban az esetben célszerű, ha ezt képzett emberek végzik, megfelelő irányítás és iránymutatás mentén.

2. Az önkormányzatok kötelező feladata viszont a kóbor állatok befogásáról való gondoskodás. Nemcsak a kóbor ebekről, sőt, nem is csupán ebekről és macskákról van szó, hanem általában a kóbor állatok befogásáról. Ezt a feladatot az önkormányzatok általában gyepmesterrel kötött feladat-ellátási szerződés útján oldják meg.

Ez a működő feladatellátás az Ózdi Városüzemeltető Intézményhez tartozik, külön szerződést nem kell kötnie erre Ózd Város Önkormányzatának.

Fontos azért itt megjegyezni, hogy a kóbor állatokkal kapcsolatban nemcsak az önkormányzatnak vannak kötelezettségei. Egyrészt az állattartó köteles gondoskodni az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szakszerű gondozásáról, szökésének megakadályozásáról [Ávt. 5. § (1) bekezdés]. Másrészt a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.) 193. §-a az általános szabálysértési hatóság, a járási (fővárosi kerületi) hivatal hatáskörébe utalja az ebtartóknak az ebtartással kapcsolatos bizonyos jogsértő cselekedetei vagy mulasztásai szankcionálását. E szerint – többek között – aki a felügyelete alatt álló kutyát a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre vagy kóborolni hagyja, szabálysértést követ el és a Szabs. tv.-ben meghatározott jogkövetkezményekre számíthat.

3. Kötelezően ellátandó önkormányzati feladat az állati eredetű melléktermékek – így különösen az elhullott állatok tetemének – elszállításáról és ártalmatlanná tételéről való gondoskodás.

Ez a kötelezettség alapvetően az állati eredetű melléktermék tulajdonosát terheli. Mivel azonban az elhullott állatok tetemének tulajdonosa sok esetben ismeretlen, a törvény úgy rendelkezik, hogy ebben az esetben az állati eredetű melléktermék megtalálási helye szerint illetékes települési önkormányzatot terheli ez a kötelezettség. Az önkormányzat feladata ez akkor is, ha az elhullott állatot közterületen találják. A közúton talált elhullott állat tetemének elszállításáról és ártalmatlanításáról a közút kezelője köteles gondoskodni. Ha a közút önkormányzati tulajdonban van, akkor ez a kötelezettség ismét az önkormányzatot terheli. Természetesen ha az elhullott állat tulajdonosa ismertté válik, köteles a felmerült költségeket az önkormányzatnak, illetve a közút kezelőjének megtéríteni.

Az elhullott állatok tetemének összegyűjtésére és ártalmatlanítására az önkormányzatok többnyire szintén feladatellátási szerződést kötnek az állati tetemeket feldolgozó vagy azokat ártalmatlanító gazdálkodó szervezettel vagy az erre megfelelő engedéllyel rendelkező gyepmesterrel.

Szintén az ÓVI feladatellátása. Az állati tetemek begyűjtése után, annak elszállításra vonatkozóan az Eger és Körzete Hulladékkezelő és Szolgáltató Nonprofit Kft.-vel áll szerződéses jogviszonyban.

Az Állategészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FVM rendelet a gyepmester feladatai között – például – a következőket említi:

- a) minden, például a közúton talált állathullának késedelem nélkül történő kiszállítása a gyepmesteri telepre, a hulladéktemetőbe és ott annak megőrzése, majd ártalmatlanná tétele;
- b) az elrendelt állatleölések végrehajtása;
- c) mindazoknak az állategészségüggyel kapcsolatos köztisztasági tennivalóknak az elvégzése, amelyeket a települési önkormányzat előír;
- d) a település utcáinak, tereinek, külső határának havonkénti bejárása, a kóbor állatok és ebek befogása, amelyet kíméletesen kell végrehajtani;
- e) a befogott állatoknak a gyepmesteri telepre szállítása, gondozása, megőrzése, hatósági határozatban megállapított tartási és ápolási költségek megtérítése után a tulajdonosnak való kiadása, vagy a leölés utáni ártalmatlanná tétele;
- f) a gyepmesteri telepen megfigyelésre elhelyezett állatok gondozása és azokról nyilvántartás vezetése.

4. Kötelezően ellátandó önkormányzati feladat legalább háromévente ebösszeírás elvégzése. Az eb tulajdonosa és tartója az ebösszeíráskor köteles az ebbel kapcsolatos, a jogszabályban meghatározott adatokat az önkormányzat rendelkezésére bocsátani.

Ózd városában a 2019 decemberében lezajlott ebösszeírást követően jelenleg 1398 regisztrált eb van.

Az állatvédelemmel kapcsolatos hatásköröket a települési jegyzők állatvédelmi feladatairól szóló 245/1998(XII.31.) Kormányrendelet, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/ 383/2016. (XII. 2.) Kormány rendelet szabályozza.

A jelenlegi folyamatról

Magyarországon közel másfél millió kutya él és több tízezerre tehető a kóbor kutyák száma. Ózd városában pontos adataink nincsenek a kóbor ebek számára vonatkozóan, tapasztalatok és jelzések alapján azonban jelentősnek mondható.

Különösen a peremkerületeken jelennek meg nagyobb számban, az utóbbi időben viszont már a belvárosban is felbukkannak gazdátlan állatok.

Két csoportra lehet osztani a jelenleg az utcákon kóborló ebeket:

- Az egyik csoport az, amelynek ugyan van gazdája, de a nem megfelelő tartási körülmények miatt az eb az utcára ki tud jutni. Ezek a kutyák általában chippel nem rendelkeznek. A nap vége felé visszatérnek arra a portára ahonnan reggel újból útnak indulnak.
- A másik csoport pedig a teljesen gazdátlan, chippel nem rendelkező, általában a nem kívánt szaporulatból az utcára dobott, ól, fedél nélkül élő kóbor ebek.

A kóbor ebek befogását az Ózdi Városüzemeltető Intézmény végzi. A 2017. októberében átadott új állategészségügyi telep jelenleg 40 kennelrel, és egy kiszolgáló épülettel működik. Bár országos szinten a 40 kennel jelentősnek mondható, valamint a gazdasítás terén is az évi átlag 350 kutya kiemelkedő, az egyre jobban elterjedő hanyag állattartási körülmények miatt a kóbor ebek száma érzékelhetően nőtt.

Az ebrendész feladata a közterületen lévő kóbor kutyák befogása, nyilvántartásba vétele, chip ellenőrzése, általános állapotának meghatározása. Ezt követően az önkéntes segítőkkel való kapcsolatfelvétel, az eb gazdájának 14 napig való keresése (chip esetén az adatbázisban szereplő adatok alapján, az Ózdi Ebtelep oldalára kikerülő fényképes megosztással pedig a chippel nem rendelkezők esetén van esély erre). A 15. napon új gazdája lehet az ebnek.

Az önkéntesek szerepe a telepről való kikerüléssel kapcsolatban összetett. Jó kapcsolatot ápolnak az ország egész területén lévő állatvédelemmel, mentéssel, szállítással foglalkozó alapítványokkal, civil szervezetekkel.

A telepről a kutyák végleges gazdához kerülnek, vagy ideiglenes befogadóhoz, vagy fajtamentőhöz, vagy testi adottságokra alapozó menhelyekre (kistestű kutyák befogadói, anyakutyák befogadói, bull típusú kutyák befogadói), sérült, balesetet szenvedett ápolásra szoruló eb esetén olyan szervezethez, mely ezen állapot kezelésének költségeit vállalja, viselkedési zavarokkal küzdő ebek esetén pedig úgynevezett panzióztatás szükséges, ahol a rossz viselkedési formákat, képzett oktatók nevelési folyamatokkal javítják a kutya viselkedésében.

Ezekből a feladat felsorolásokból kitűnik, hogy jelenleg a kötelező és önkéntes feladatok egy telepen összpontosulnak.

Több megoldási javaslat is megfogalmazódott a helyzet enyhítése érdekében, ezeket célszerű egymással párhuzamosan is alkalmazni.

Mint köztudott, Ózd városában a kutyák altatása nem megengedett, csak beteg, szenvedő állat esetében, tehát az ebek leölése nem opció, mely szemlélet összefügg az Ávtv. preambulumban foglaltakkal:

„Az Országgyűlés

- annak tudatában, hogy az állatok érezni, szenvedni és örülni képes élőlények, tiszteletben tartásuk, jó közérzetük biztosítása minden ember erkölcsi kötelessége,

- elismerve azt a megkülönböztetetten nagy értéket, amelyet az állatvilág egésze és annak egyedei jelentenek az emberiség számára,

- kifejezve azon szándékát, hogy Magyarország tevékeny módon részt vállaljon az állatok védelme és kímélete érdekében kifejtett nemzetközi erőfeszítésekből,

az állatok ésszerű védelmének és kíméletének biztosítása érdekében az alábbi törvényt alkotja:”

Javaslatok a probléma enyhítésére:

- egy civil állatvédelmi szervezet létrehozása (bejegyzés alatt áll az Ózdi Állat- és Környezetvédelmi Egyesület)
- egy idáig sehol nem alkalmazott, közfoglalkoztatási program mely az ebek ivartalanításának kiegészítő folyamatait tartalmazza
- ideiglenes befogadó hálózat létrehozása
- állatvédelmi őrszolgálat létrehozásának támogatása, további tematikus civil szervezeti együttműködés kialakítása,
- hatósági ellenőrzés hatékonyságának növelése, szabálytalan állattartás szankcionálása,
- kedvezményes kutyachippelési, ivartalanítási kampány,
- különböző rendezvényekhez kapcsolódó ismeretterjesztő akciók,
- iskolai és óvodai szemléletformáló előadások szervezése a helyes és felelős állattartás témájában, különösen a hátrányos helyzetűek által lakott településrészekben a kisebbségi önkormányzattal együttműködve
- szoros együttműködés országos állatmentő szervezetekkel

Probléma	Feladat	Felelős	Határidő
nincs helyi civil állatvédő szervezet Ózdon, mely támogatókat toboroz, gazdásít, tájékoztat	civil szervezet létrehozása	állatvédelemért felelős referens	2020. I. negyedéve
nincs kapcsolat a segítségre szoruló lakosság és a város illetékesei között	ebsegítői feladatokkal felruházott dolgozók foglalkoztatása	ÓVI állatvédőrség	2020. III. negyedév
nincs pontos információ a kóborlás okáról (kerítés hiánya okozza, erdő melletti területeknél más településről átkóborlás)	minden választókerületben a probléma megvizsgálása és annak pontos leírása (állattartási követelmények meglétének vizsgálata)	Városi Rendészet ÓVI területi képviselő	2020. I. és II. negyedévtől
kevés az ideiglenes befogadó gazda	ideiglenes befogadó gazdák toborzása	civil szervezet	2020. II. negyedév
nincs informatív elemzés a városi ebek helyzetéről	évenkénti ebösszeírás, majd annak összevetése az előző évvel, és annak elemzése	ÓVI	2020. évtől évenként
a „megunt” állatok az utcán kötnek ki	preventív segítségnyújtás a lakosság részére olyan városi rendezvényen ahol	civil szervezet	városi rendezvények, területi rendezvények

	csak lehet: segítői sátor felállításával az alternatívák és személyre szabott megoldási lehetőségek ismertetése		
nincs felelősségérzet és óvó, gondoskodó szemlélet sokakban	óvodai és iskolai tájékoztatók tartása a felelős állattartásról és annak hiányának szemléltetése már gyermekkorban	oktatóanyag összeállításáért: civil szervezet oktatások megtörtézéséért: köznevelési referens	évenként/nevelési intézményenként min. 1 alkalom
az elfogadható állapot fenntartása	állatvédelmi őrszolgálat létrehozása	civil szervezet, Városi Rendészet	2020. III. negyedév
emelkedő díjak az állatgyógyászatban, kevés jövedelemmel rendelkező felelős gazdák segítésére jelenleg nincs lehetőség	kedvezményes chipelési kampány kidolgozása és anyagi fedezetének megteremtése	civil szervezet, önkormányzat	2020. III. negyedév
nem kívánt szaporulat kóbor ebbé válása	ivartalan ebek számának növelése	civil szervezet önkormányzat	2021. I. negyedév

Ideiglenes befogadó hálózat kiépítése

Az utcai kutyák körülményeinek javítása, valamint a gazdásítási folyamat érdekében bevonunk olyan önkénteseket, családokat, akik ideiglenesen vállalják a kutya befogadását, gondozását, és mindazt, ami az állattartással jár (pl. állatorvoshoz vitel, sebkezelés, sétáltatás, stb.). Szerződést kell kötni velük, hogy bizonyos időn belül garantáltan elhozzuk onnan a befogadott ebet.

Természetesen minden, a tartással kapcsolatos költséget fedezünk, (oltás, chip, orvosi kezelés) és ha kell, táppal is támogatjuk a kutyát. Az ideiglenes befogadók („idik”) vállalják, hogy gondozzák, nevelik, szocializálják a kutyát. Természetesen nem lehet csak egy szufniba berakni és enni, inni adni az állatnak, hanem rendszeresen foglalkoznia kell vele.

A befogadó folyamatos kapcsolattartásban áll a civil szervezettel és/vagy az állatvédőrséggel, fényképekkel, videófelvetelek készítésével igazolja az állat megfelelő állapotát, fejlődését, a tartási körülményeket. Ez nagyon fontos a gazda keresésekor feladott hirdetés miatt is!

Az ideiglenes befogadók létszámának növelése érdekében ösztönzőképpen célszerű az önkormányzatnak valamifajta jutalmazási rendszert, vagy kedvezménycsomag létrehozását kidolgoznia.

Állatvédelmi őrszolgálat létrehozásának támogatása, további tematikus civil szervezeti együttműködés kialakítása

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 48/A. § (1) bekezdése szerint: „A települési, fővárosban a kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat önkormányzati állatvédelmi őrszolgálatot működtethet.”

Önkormányzatunk rövid- középtávú célja, hogy elősegítse az állatvédelmi őrszolgálat létrejöttét a városban. Ehhez olyan civil szervezeti partnerekre és önkéntesekre van szükség, akik:

- elhivatottak az állatvédelem iránt,
- tisztában vannak az alapvető jogi és állatvédelmi előírásokkal, vagy vállalják, hogy az Önkormányzat által biztosított képzésen elsajátítják azokat,
- együttműködnek a rend- és katasztrófavédelmi szervekkel, polgárőri szervekkel,
- vállalják, hogy tevékenységük gyakorlása során betartják a helyi és országos jogszabályokat.

Az Őrszolgálat tevékenysége az alábbi területekre terjed ki:

- heti rendszerességgű járőrszolgálat ellátása: az állattartáshoz kapcsolódó jogszabályok szűrőpróbaszerű ellenőrzése,
- állattartáshoz kapcsolódó egyedi tájékoztatás nyújtása a lakosság számára, felvilágosító kampányok lebonyolítása,
- készenléti szolgálat: a bejelentő csatornákra befutó értesítések kivizsgálása, hivatalos szervek értesítése, szükség esetén a jogszabályoknak megfelelő intézkedés foganatosítása a rendvédelmi szervekkel együttműködésben.

Az Őrszolgálat működési feltételeit az Önkormányzat az alábbi források bevonásával kívánja biztosítani:

- önkormányzati éves költségvetési támogatás,
- szponzori támogatási program,
- önkéntes lakossági támogatói program,
- pályázati lehetőségek igénybevétele.

Kedvezményes kutyachippelési, ivartalanítási kampány

A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet értelmében négy hónaposnál idősebb eb csak mikrochippel megjelölve tartható. A négy hónaposnál idősebb mikrochippel nem jelölt ebről a jegyző és a szolgáltató állatorvos köteles jelentést tenni a járási állat-egészségügyi hatóság felé. Ezek a száraz tények, a jogszabályi előírások, azonban a mikrochip nem csupán előírás, hanem kedvenceink névjegykártyája, biztonságának záloga!

Általános nézet, hogy csak a felelőtlen ebtartók állatai szöknek el, kóborolnak a közterületen. Néhányan úgy gondolják, hogy úgysem viszik kedvenceiket sétálni, a kertben pedig senki sem ellenőrzi, hogy az állat rendelkezik ilyen chippel. Az eb számtalan más módon is utcára kerülhet, legyen az baleset vagy például tűzijáték miatti ijedség is. Amennyiben bekövetkezik a baj és kedvencük utcára kerül, minél hamarabb vissza kell juttatni családjához, hiszen a gazdátlanul kóborló ijedt állat könnyen messzire kerül otthonától.

A mikrochip biztonságos módon segíti az állat beazonosítását, beültetése egyszerű, mintha injekciót kapna az állat. A chipelés az állattartó számára egyszeri költség és az állat szempontjából egy egyszerű beavatkozás, ugyanakkor élethosszig tartó megoldást nyújt.

A chip beültetésének költségét az Önkormányzat a jövőben támogatni kívánja, főként az arra szociálisan rászoruló állattartók esetében. A fentiekre tekintettel célunk, hogy növeljük a chippel ellátott kutyák számát a városban.

A kutyák túlszaporodásának megállítására vagy annak lassítására az ivartalanítás nyújt megoldást. A rászorulóknak számára szintén kedvezményt kell ehhez nyújtanunk.

H a t á r o z a t i   j a v a s l a t
Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2020. (II.13.) határozata
Ózd Város Önkormányzata
eb-rendészeti stratégiájának elfogadásáról

Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi döntést hozta:

Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Ózd Város Önkormányzata eb-rendészeti stratégiáját a határozat 1. melléklete szerint fogadja el.

Felelős: a stratégiában megjelöltek szerint

Határidő: folyamatos

Ózd Város Önkormányzata eb-rendészeti stratégiája

Feladat	Felelős	Határidő
civil szervezet létrehozása	állatvédelemért felelős referens	2020. I. negyedéve
ebsegítői feladatokkal felruházott dolgozók foglalkoztatása	ÓVI állatvédőrség	2020. III. negyedév
minden választókerületben a probléma megvizsgálása és annak pontos leírása (állattartási követelmények meglétének vizsgálata)	Városi Rendészet ÓVI területi képviselő	2020. I. és II. negyedév
ideiglenes befogadó gazdák toborzása	civil szervezet	2020. II. negyedév
évenkénti ebösszeírás, majd annak összevetése az előző évvel, és annak elemzése	ÓVI	2020. évtől évenként
preventív segítségnyújtás a lakosság részére, olyan városi rendezvényen ahol csak lehet: segítői sátor felállításával az alternatívák és személyre szabott megoldási lehetőségek ismertetése	civil szervezet	városi rendezvények, területi rendezvények
óvodai és iskolai tájékoztatók tartása a felelős állattartásról és annak hiányának szemléltetése már gyermekkorban	oktatóanyag összeállításáért: civil szervezet oktatások megtörténéséért: köznevelési referens	évenként/nevelési intézményenként 1 alkalom
állatvédelmi őrszolgálat létrehozása	civil szervezet, Városi Rendészet	2020. III. negyedév
kedvezményes chipelési kampány kidolgozása és anyagi fedezetének megteremtése	civil szervezet, önkormányzat	2020. III. negyedév
ivartalan ebek számának növelése	civil szervezet	2021. I. negyedév